

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2025

Vydalo: Sdružení Krajina

Počítky 2, 591 01 Žďár nad Sázavou

www.sdruzeníkrajina.cz, info@sdruzeníkrajina.cz, FB Sdružení Krajina

Zpracovali: J. Pospíchalová, K. Marečková, D. Kačková, T. Blažek

Grafické zpracování: Vojtěch Jehlička

ÚVODNÍK

2

VE ZKRATCE

3

POZEMKOVÝ SPOLEK

4

PÉČE O LOUKY

4 - 5

**VZDĚLÁVÁNÍ A OSVĚTA,
AKCE PRO VEŘEJNOST**

6

OBOJŽIVELNÍCI

6

PROJEKTY 2025

7 - 8

JAK BĚŽEL ROK VE SDRUŽENÍ KRAJINA...

9 - 17

PODĚKOVÁNÍ

17

FINANČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2025

18 - 20

NEPŘEHLÉDNĚTE

21

”

Rok 2025 nám znovu připomněl, že práce v krajině bývá pestrá plná nečekaných překvapení.

Když jsme na jaře spřádali plány na sečení podmáčených luk a tradiční letní přesuny stád, netušili jsme, že jedním z hlavních témat roku bude slintavka a kulhavka, která nám přinesla velká bezpečnostní opatření. Poprvé po mnoha letech jsme museli uzavřít ohrady veřejnosti a vysvětlovat návštěvníkům, že tentokrát si poníky pohladí opravdu jen očima. O to smutnější byli poníci, kteří se museli spokojit pouze se společnostmi svých podkoní.

Dopady opatření byly o to smutnější, když jsme kvůli tomuto vysoce nakažlivému virovému onemocnění museli navíc zrušit také plánované terénní exkurze, na které jsme se těšili a které měly rozšířit naše zkušenosti s pastvou.

Tráva na loukách však žádná omezení neměla, a tak s obdivuhodným nasazením rostla a rostla. My jsme tedy také nezaháleli. Sekali jsme, pásli jsme a léto nám uteklo jako voda.

Velkou novinkou letošního roku byla spolupráce se žďárskou Školou Na Radosti. Na podzim k nám začaly docházet dobrovolníci ze školních lavic, kteří pomáhají s péčí o poníky a zároveň se tak učí, co znamená starost o zvířata. Jak se ukázalo kombinace dětské energie a temperamentní povahy poníků k sobě dokonale pasuje.

Rok 2025 rozhodně nebyl nudný. Stále se učíme trpělivosti, vytrvalosti a tomu, že i když je někdy bahna i problémů po kotníky, pořád nám dává smysl jít dál.

Dáša Kafková

Sdružení Krajina

Sdružení Krajina je nezávislý dobrovolný spolek ve smyslu občanského zákoníku, IČ: 265 25 771. Je zapsáno ve spolkovém rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně, a to pod spisovou značkou L8498.

Založena byla v roce 1997, pod názvem Sdružení Krajina pracuje od roku 2001.

Poslání dle stanov: Aktivní činnost ve prospěch ochrany přírody a životního prostředí.

Struktura organizace:

Nejvyšším orgánem je sněm všech řádných členů, který volí radu.

Rada dohlíží na běžný chod organizace a jmenuje ředitele odpovědného za odbornou činnost, zaměstnance a realizaci projektů.

Na konci roku 2025 mělo Sdružení Krajina 103 členů (27 řádných, z toho 1 čestný, a 75 běžných).

Statutární zástupci:

Mgr. Jaroslava Šmídková – předsedkyně

Ing. Tomáš Blažek – ředitel

Zaměstnanci v roce 2025:

Tomáš Blažek – řízení, praktická péče o louky, projekty

Kateřina Marečková – finance, administrativa, granty, organizace práce

Dagmar Kafková – projekty, botanik, praktická péče o louky, pozemková agenda, PR

Anna Kłodnerová – projekty, ekolog, manažer přes ovce a poníky, praktická péče o louky – od 1. 7. 2025

Brigádníci 31 (přepočteno cca 0,45 pracovní úvazek)

Celkem cca 4 přepočtené úvazky + dobrovolníci (min. 50 osob)

Kontakty:

E-mail: info@sduzenikrajina.cz

Web: www.sduzenikrajina.cz

FB: Sdružení Krajina, IG: sdruzeni_krajina

Tel.: 777 045 586 (ředitel), 775 239 691 (kancelář)

Kancelář: Počítky 2, 591 01 Žďár nad Sázavou

Sdružení Krajina je přidruženým členem Zeleného kruhu a členem Koordinačního uskupení NNO Vysočiny (KOUS Vysočina).

Sdružení Krajina, pobočka SEV Krajinka

Pobočka Sdružení Krajina založena 9. 6. 2005 za účelem ekovýchovné a osvětové činnosti pro školy a veřejnost. Od 1. 1. 2014 je SEV Krajinka zapsána jako pobočný spolek Sdružení Krajina u Krajského soudu v Brně.

Statutární zástupce:

Tajemnice Ing. Kateřina Marečková

Zaměstnanci v roce 2025:

bez stálých zaměstnanců

Brigádníci: 0

Kontakty:

E-mail: info@sduzenikrajina.cz

Tel.: 775 239 691

Kancelář: Počítky 2, 591 01 Žďár nad Sázavou

Pozemkový spolek

Pozemkový spolek Sdružení Krajina má za cíl chránit přírodně cenné pozemky a náležitě o ně pečovat. Cílem je získávat k pozemkům vlastnická práva – vykupovat je do svého vlastnictví nebo si je propachtovávat, a zajistit jim tak stabilní, dlouhodobou péči.

Sdružení Krajina má ve vlastnictví celkem 62,6 ha pozemků, v pachtu a výpůjčce celkem 191,5 ha pozemků.

Péče o louky

Kosení podmáčených luk probíhalo v pestrém složení starých i nových brigádníků. Jako vždy bylo na čtyři měsíce o zábavu postaráno. Počasí se střídalo jako na houpačce, úmorná vedra rychle nahrazovaly chladné a deštivé dny. Předpovědi počasí připomínaly spíše věštění z křišťálové koule, což dokonale prověřilo naši schopnost pružné reakce. Práci nám navíc ztěžovala i technika. Kromě klasických ulomených koleček nahrabovačů a rozbitých motorů sekaček se nám od samého začátku přehřívala čtyřkolka. V průběhu léta se s námi pomalu začalo loučit také její řazení, až přestala řadit úplně. Tak jsme ji vyřadili □ Nicméně i přes všechny nástrahy života se nám podařilo odvést kus dobré práce.

V roce 2025 jsme ručně společně s dalšími partáky posekali celkem 153,5 ha podmáčených luk na 51 lokalitách v okresech Žďar nad Sázavou, Chrudim, Havlíčkův Brod. Dalších 11 ha luk bylo pokoseno mechanizačně.

Ve spolupráci s Farmou Počátky jsme vypásli cca 25,9 ha luk.

Na podzim a v zimě pečujeme o louky vyřezáváním náletových dřevin. V roce 2025 to konkrétně byly lokality: Havranka, Dobrá Voda, Blatiny – písničky, Rybníky u Rudolce, Chotáry, Suché kopce, Volákův kopec a Michovy.

Do péče o louky se zapojilo 31 brigádníků, 17 živnostníků a zemědělců, 2 neziskové organizace a cca 40 dobrovolníků.

Jako v předchozích letech pokračujeme s monitoringem stavu a vývoje luk a vznášíme podněty směrem k orgánům ochránců přírody a přizpůsobujeme tomu naši péči.

Vzdělávání a osvěta, akce pro veřejnost

Ve spolupráci s organizací Chaloupky, o.p.s. jsme uspořádali dobrovolnickou akci na Den země. Na lokalitě s místním názvem Šarátky nedaleko Pohledce u Nového Města na Moravě, jsme společně obnovili zazeněné stružky, které odvádějí z louky přebytečnou vodu. Počasí nám přálo a dobrovolníků dorazilo dost. Stružky jsme obnovili a nakonec opekli výtečné špekáčky.

Mezi naše již tradiční akce patří botanicko-zoologické procházky. Tentokrát jsme se vydali za kolegy z ČSOP Polička, kteří pravidelně sečou nádhernou květnatou louku v přírodní rezervaci Damašek nedaleko Pusté Rybné.

Také kosení a hrabání Štursova sadu je mezi dobrovolníky velmi oblíbené. Tradiční celovíkendová akce, která tentokrát připadla na poslední červnový víkend, se nesla ve znamení pohody, sekání, hrabání, lesních jahůdek a milých setkání.

V sobotu 1. listopadu jsme společně vysázeli jabloně, hrušně, třešně a višně v okolí Daňkovic u Sněžného. Horký čaj a výtečné bučky byly podporou během akce a na závěr si všichni pochutnali na dobrotách z grilu a řízečcích od Aničky. Dosadili jsme také opět pár stromů do Štursova sadu.

O naší činnosti pravidelně posíláme do světa zprávy mimo jiné formou tiskových zpráv či v rozhlasových a televizních reportážích, pravidelně postupujeme na naše sociální sítě a veškeré zveřejňované informace najdete i na našich webových stránkách.

Obojživelníci

Obojživelníkům, vodním organismům a dalším milovníkům vody jsme v roce 2025 vytvořili několik nových prostředí pro radovánky. Rybníky u Rudolce, Rychtářky – Podlesí a ptačí plocha, v Novém Městě na Moravě v údolí Bezděčky, Louky v Jeníkově a Staviště. O tůňky je ale nutné neustále pečovat. Největší vrásky na čele nám dělá zarůstání tůní orobincem. V roce 2025 jsme se pustili do jeho likvidace. Konkrétně jsme opečovali tůně v lokalitách Chotáry, Blatiny, Samotín, Rychtářky a Staviště.

Pastva

Kvůli hrozbě nákazou slintavky a kulhavky jsme upustili od tradičního vypásání Zelené hory, kterou jsme místo toho společně s dobrovolníky ze Žďárského městského úřadu i široké veřejnosti ručně pokosili.

Nicméně na dalších lokalitách pastva probíhala. Ovce a poníci se pásli na lokalitě Pastviska, Havranka a čtyři ovce pak na Laguně u Bohdalova. Na Havrance se navíc podařilo dobudovat ohradu, a nachystat zázemí pro pastevní management celé lokality. Díky dobré spolupráci s krajem Vysočina bylo na této lokalitě v posledních letech odvedeno velké množství práce a celá lokalita se výrazně proměnila.

V roce 2025 jsme přikoupili dvě kobylinky – Edelweis a Maximu, takže jsme vlastníky 10 poníků. Stádo oveček čítalo 18 ovcí. V rámci péče o naše zvířata jsme navázali spolupráci se školou Na Radosti. Během zimního období děti chodily na zimoviště u Rokytna a aktivně se zapojily do práce a péče o zvířata.

Regionální luční směs

Již 4. rokem pracujeme na produkci regionální luční směsi pro Žďárské vrchy a Vysočinu. Během celého léta byly na vytipovaných loukách v různých místech Vysočiny a zejména na matečnici v Jámách sbírány cílové druhy rostlin. Celkově se nám podařilo nasbírat 40,6 kg nečištěné směsi, za které se získalo 16,8 kg čistého osiva. Se sběrem kopretin na matečnici nám pomáhali dobrovolníci, kterých bylo tolik, že z původně dvou plánovaných sběrů se uskutečnil pouze jeden.

Směs opět čistila a míchala firma Agrostis trávníky, s.r.o., u které byla k dostání ve třech variantách podle podmínek prostředí a způsobu použití: Vysočina – pestrá, Vysočina – zemědělská a Vysočina – suchovzdorná.

Směs je běžně využívána soukromými subjekty, obcemi i projekčními kancelářemi a architektonickými studii.

14. - 15. 3. účast na setkání skupiny Jaro Jaroměř

26. 4. Obnova stružek na Šarátkách
ve spolupráci s Chaloupky, o.p.s.

31. 5. Botanicko-zoologická vycházka do PR Damašek ve spolupráci s ČSOP Polička

6. 6. Exkurze s Ing. Václavem Hlaváčem – fungování kokrhele v lučních porostech

14. 6. Dny Žďáru – oslavy Žďáru nad Sázavou

21. 6. Nova Civitas – oslavy Nového Města na Moravě

27. 6. Dobrovolnická kosící a hrabací akce ve Štursově sadu, Líšná

28. 6. – 30. 10. Výstava o Sdružení Krajina, Betlém, Hlinsko

22. 7. Dobrovolnická kosící a hrabací akce na Zelené hoře ve Žďáře nad Sázavou

8. 6. Příměstský tábor Horáckého Muzea – exkurze s Aničkou

SDRUŽENÍ KRAJINA

...pečujeme o přírodu Žďárských vrchů a Vysočiny

Projekt „Biologie za horizontem“.
„Realizace projektu byla podpořena Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy“

25. 10. Představení Sdružení Krajina
a jeho činnosti středoškolským studentům
na biologickém soustředění
spolku Sdružení Arachne, z.s.

1. 11. Výsadby u Daňkovic

4.11. Dosadba ovocňáků ve Štursově sadu

12. 12. Vánoční večírek

Poděkování

Děkujeme všem, kteří nám v roce 2025 pomáhali. Nejen našim členům a příznivcům, ale i zaměstnancům, spolupracovníkům, brigádníkům a dobrovolníkům. Ať už nám pomáhali při organizaci našich vlastních akcí nebo na stáncích Sdružení Krajina různě po světě.

Velmi si vaší pomoci vážíme a děkujeme vám za ni!

Velký dík posíláme všem členům Klubu dárců, kteří naše aktivity podporují měsíčními příspěvky či jednorázově. Jsme rádi, že nám zůstávají věrní a pomáhají nám dlouhodobě finančně plánovat a držet směr.

Poděkování si zaslouží také dárci, kteří přispívají drobným příspěvkem do kasiček u informačních panelů na některých našich loukách. Stejně jako členové klubu dárců i oni nám pomáhají vybalancovat turbulence dnešní doby.

Děkujeme vlastníkům lučních pozemků, kteří nám pozemek prodali nebo pronajali, a tím nám umožnili dlouhodobě o něj pečovat.

Děkujeme také za podporu a příjemnou spolupráci městu Žďar nad Sázavou, Novému Městu na Moravě, obcím Věcov a Odranec, firmě GLS, Společnosti pro podporu venkova a dalším.

Dále pak děkujeme za finanční podporu našich aktivit následujícím institucím: AOPK ČR – Regionální pracoviště Správa CHKO Žďárské vrchy, Státní zemědělský intervenční fond, Krajský úřad Kraje Vysočina, Ministerstvo životního prostředí ČR.

Děkujeme!

Sdružení Krajina

Výsledovka (tis. Kč)

Náklady

Hlavní činnost

Spotřebované nákupy celkem	528
z toho PHM	147
Služby celkem	6502
z toho: opravy a udržování	502
poštovné, telefon a internet	22
nájemné pozemky	404
služby spojené s kosením luk	4998
ostatní	576
Mzdové náklady (zaměstnanci + brigádníci)	2052
Zákonné sociální pojištění a soc. náklady	620
Daně a poplatky celkem	3
Ostatní náklady celkem	81
Odpisy, prodaný majet., tvorba rezerv a oprav. položek celkem	334
Poskytnuté příspěvky celkem	0
Daň z příjmů celkem	0
NÁKLADY CELKEM	10120

Výnosy

Hlavní činnost

Provozní dotace	2850
Přijaté příspěvky	7068
Tržby za vlastní výkony a zboží	1381
Ostatní výnosy	181
VÝNOSY CELKEM	11480

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ před zdaněním	1360
---	-------------

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ po zdanění	1360
--	-------------

Pozn.: Většinová část výsledku hospodaření je tvořena příjmy, které nepodléhají dani z příjmu, základ daně činil 297 tis. Kč, daň 0 Kč.

Čerpání dotačních prostředků a nadačních darů (v tis. Kč)

AOPK ČR – RP Správa CHKO Žďárské vrchy – fin. příspěvek na péči o ZCHÚ	2428
AOPK ČR – dotace – Program péče o krajinu	95
AOPK ČR – Národní plán obnovy – POPFK	2902
Krajský úřad Kraje Vysoči – fin. příspěvek na péči o ZCHÚ	2649
SZIF	1168

Rozvaha (v tis. Kč)

Aktiva	Stav k 1. 1. 2025	Stav k 31. 12. 2025
Dlouhodobý majetek celkem	8049	9460
Dlouhodobý nehm. majetek celkem	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	9384	11128
Dlouhodobý finanční majetek celkem	0	0
Oprávký k dlouh. majetku celkem	-1335	-1668
Krátkodobý majetek celkem	3926	3928
Zásoby celkem	296	359
Pohledávky celkem	700	709
Krátkodobý finanční majetek celkem	2923	2853
Jiná aktiva celkem	7	7
AKTIVA CELKEM	11975	13388

Pasiva	Stav k 1. 1. 2025	Stav k 31. 12. 2025
Vlastní zdroje celkem	11636	12996
Jmění celkem	106	106
Výsledek hospodaření celkem	11530	12890
Cizí zdroje celkem	339	938
Rezervy celkem	0	0
Dlouhodobé závazky celkem	0	0
Krátkodobé závazky celkem	303	392
Jiná pasiva celkem	36	36
PASIVA CELKEM	11975	13388

Sdružení Krajina, pobočka SEV Krajinka

Výsledovka (v tis. Kč)

Náklady	Hlavní činnost
Spotřebované nákupy celkem (materiál, vybavení, PHM atp.)	20
Služby celkem	0
Osobní náklady celkem	0
Daně a poplatky celkem	0
Dary	0
Ostatní náklady celkem	6
NÁKLADY CELKEM	26
Výnosy	Hlavní činnost
Tržby za vlastní výkony celkem	0
Ostatní výnosy celkem	33
Provozní dotace celkem	0
Přijaté příspěvky celkem	0
VÝNOSY CELKEM	33
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ před i po zdanění	7

Rozvaha (tis. Kč)

Aktiva	Stav k 1. 1. 2025	Stav k 31. 12. 2025
Krátkodobý majetek celkem	1802	1808
Pohledávky celkem	0	0
Krátkodobý finanční majetek celkem	1802	1808
Jiná aktiva celkem	0	0
AKTIVA CELKEM	1802	1808
Pasiva	Stav k 1. 1. 2025	Stav k 31. 12. 2025
Výsledek hospodaření celkem	1794	1800
Cizí zdroje celkem	8	8
Krátkodobé závazky celkem	0	0
Jiná pasiva celkem	8	8
PASIVA CELKEM	1802	1808

Staňte se členem Sdružení Krajina

Svým členstvím vyjádříte podporu tomu, čím se Sdružení zabývá. Zapojení do praktických akcí je pak již na každém z vás. O členství stačí písemně požádat Sdružení Krajina.

Staňte se podporovatelem

Podpořte praktickou ochranu krajiny.

Budeme rádi za jakýkoliv příspěvek na č. ú.: 2100922271/2010.

Děkujeme.

QR Platba

Přihlaste se k odběru newsletteru

Pokud vás naše činnost zajímá a chtěli byste být pravidelně informováni o chystaných akcích pro veřejnost a dalších aktivitách Sdružení Krajina, můžete se přihlásit k odběru newsletteru na www.sdruzenikrajina.cz.

Staňte se Okukovačem lučním

Hledáme lidi, kteří rádi vyrazí na výlet nebo vycházku do přírody. Cílem pak může být některá naše louka. Stále máme dost lokalit, které nám nikdo „neokukuje“. A jelikož se na loukách i v tůních během roku pořád něco děje a my nemáme možnost u všeho být a vše sledovat, obracíme se na vás, s prosbou o pomoc. Okoukněte vybranou lokalitu, udělejte pár fotek a dejte nám vědět, co se tam děje. Máte-li chuť do toho jít, neváhejte nás kontaktovat a domluvíme se, která lokalita bude „ta vaše“.

Kontakty:

info@sdruzenikrajina.cz

775 239 691

www.sdruzenikrajina.cz